

Juul 't Was den eerste keer dat ons Vera dat op die manier wou doen, zo serieus.
 Fie Zo met ons daarbij en met taart.
 Juul En het schoon services.
 Fie En ik dacht, als ik u daar zo zag staan, wat ne knappe jongen...
 Juul Nen deftige jongen.
 Fie Zo helemaal anders
 Juul In zekere zin te gewoon voor ons Vera
 Fie Wat gaat die jongen daar nog mee afzien, dacht ik.
 Juul En 't is uitgekomen, ons Vera dat is niet de eerste de beste...
 Fie Niks kultuur.
 Juul Maar eerlijk.
 Fie Een gouden hart.
 Juul Maar nen bol vuur.
 Fie Waar ge uw poten aan verbrandt.
 Juul In alle scholen was die buitengegooid he.
 Fie Omdat ze altijd zei wat ze dacht.
 Juul Het hart op de tong.
 Fie En nog heel wat anders.
 Juul En van haar zeventiende heeft die genen boek meer vastgehad, he.
 Fie Geen letter meer gelezen.
 Juul Nu kunt ge wel gaan denken, hoe moet dat gaan klikken met een uitvinder?
 Fie Alleen cinema.
 Juul En waffer ne cinema, hoe bloter hoe liever.
 Fie Twee drie keer per dag.
 Juul En dan dachten wij, dat die op school was he, of later op haar werk.
 Fie In Gent op den atelier.
 Juul Dag Jan, die heeft nog nooit nen atelier van binnen gezien.
 Fie Die maakte ons dat allemaal wijs.
 Juul En toch had ze poen he.
 Fie En niet weinig.
 Juul Die werd al onderhouden van als ze haar plechtige communicatie gedaan had...
 Fie Kunt ge het u voorstellen.
 Juul Maar dan hebben wij gezegd: ah neen he.
 Fie Als ge denkt dat zoiets kan blijven voortgaan...
 Juul Denkt dan maar rap wat anders he.
 Fie En toen kreeg ze wat minder praat.
 Juul En toen heeft ze u leren kennen.
 Fie En ze scheen gelukkig.
 Juul Schijn bedriegt natuurlijk.
 Fie En dan natuurlijk, na ne zekeren tijd zagen wij...
 Juul Zagen wij, dat ze veel alleen zat...
 Fie Zogezegd door uw werk...
 Juul Maar gij zat helemaal niet op uw werk, he makker?
 Fie En dat heeft ze in hare kop gestoken.
 Juul Daar hebt gij nen enormen kemel mee geschoten, he...
 Fie Geen enkele vrouw is gemaakt om alleen gelaten te worden.
 Juul En dan heb ik veel bij haar gezeten, he.
 Fie Om goed te doen.
 Juul Maar wat horen wij nu?
 Fie Dat gij bezig zijt om ons goeie bedoelingen te vervalsen, he vriend?
 Juul Ge noemt u zelf nen dichter, he?
 Fie Nen dichter?
 Juul Ne smeerlap, dât zijt gij!
 Fie Maar denk maar niet, dat wij ons zullen laten doen he.
 Juul Gij pakt nen advocaat, he?
 Fie Maar dat kunnen wij ook he.
 Juul Gij zijt verwittigd: hard tegen hard.
 Fie En we zijn al heel wat over u te weten gekomen, he.
 Juul Als ge dat maar weet... (En zonder veel omhaal verdwijnen ze uit de ruimte van Jeronimus. Jeronimus duwt zijn sigaret uit. Lichtverandering. Dan staat hij op, loopt een paar passen... Gaat dan weer zitten. En nu begint hij een lange monoloog, die hij af en toe onderbreekt om zich iets in te schenken, of om enkele notities te nemen)
 Jeronimus Ja, ik geef toe, ik heb je geslagen. Die avond. De dag voor je verdwenen bent.

En dan? Ik geef alles toe, ik was verkeerd, ik had teveel gedronken, neen dat is geen excuus, ik wil alleen maar zeggen alles heeft een oorzaak. Luister: ben ik de enige man die drinkt? Zijn wij het enige koppel dat geen kinderen kan krijgen? En ben ik, laat die revolver nu even liggen, luister Vera, luister, ben ik de enige man die zijn uurtjes klopt om aan de kost te komen, maar opgaat in een andere wereld, die van buiten de uurtjes? Alles wat ik hier opsom zijn doodgewone banale belevissen. De vraag is: wat hadden wij van ons huwelijk verwacht? Eerlijk? Niets! (Nu moet hij gaan spelen alsof hij telkens wordt onderbroken door Vera) ... neen, zelfs geen kinderen! Hoe, dat verwacht iedereen die trouwt? Je weet niet wat je zegt. Ja, dat geef ik toe, we hadden er veel vroeger moeten over spreken, maar wat wil je, jij zowel als ik, we waren wég van mekaar, en dan wordt er heel wat over het hoofd gezien, ... Maar hoe kon ik in 's hemelsnaam weten dat ik onvruchtbaar was? En later zelfs impotent? Ik heb daar genoeg onder geleden. Ja ik weet, dat je dat nooit zal willen geloven, maar zo is het, ik was zesentwintig en ik wist niet... ik wèet niet in welke wereld ik leefde. Dat is verschrikkelijk naïef misschien, maar niet misdadig... ja ja ze moesten dat soort mannen opsluiten, dat ken ik, dat heb je al vaak genoeg gezegd, maar daar schieten we nu niets meer mee op. Laat die revolver nu. We hadden alles kunnen herbeginnen. Vera, als je terug was gekomen, maar dan had ik mijn veel te late eisen gesteld... (Het is nu alsof hij een monoloog speelt uit een ander klassiek stuk) Met jou niet op bevel naar bed. Mijn dromen respekteren en niet voortdurend zeuren over burens, ogenschaduw, katten, vasttapijt, en bloemenvazen. Ik wou dat jij je fijne neus ophaalde, voor de vervloekte handigheid van Juul, met zijn doe-het-zelfsehersens, waar nooit één enkele vonk is uitgesprongen, die niet veel vroeger al, door om het even welke snuggere aap, veel beter werd bedacht! Ik heb je vader altijd willen haten, dat schimmelweefsel dat steeds dieper graaft en mij verstikt. Nu jij weg bent haat ik hem pas goed, maar op een dag ruk ik het domme onkruid uit, hang het te drogen in mijn schele zon, verbrand het in de groene vlammen van mijn ogen, die eindelijk zien met welke onbeschaamdheid hij ze heeft versteend. Een beetje rook, een handvol smeulende as: dag Juul. Neen, loop niet weg, dat heb je al te vaak gedaan, ik wil nu doorgaan, met je praten, praten, praten, ... zoals ik dat al zes maand doe met Birgit, die van mij niets meer verlangt dan af en toe een vers verhaal, een fris idee, die op alle uren mijn nieuwste uitvinding laat drinken aan haar onvergetelijke glimlach. Hoe kon het zover komen? De ongeboren kinderen misschien. Alhoewel: wat zouden kinderen met ons meer ervaren, dan op een dag het inzicht een blok te zijn aan onze benen, die steeds weer andere, tegengestelde wegen willen gaan. (Op een veel zakelijker toon dan nu) Je vader, Juul, vermagerd zienderogen, weet je. Neen, dat is geen reden om medelijden met hem te hebben: hij heeft de politie op me afgestuurd. Ik word geroosterd. Maar ik laat me niet pakken. Nu voel ik pas hoe sluw ik ben. Wist jij, Vera, dat hij me gestoken heeft met een mes? Juul? Jij was toen enkele dagen weg, en wij waren samengekomen om te overleggen — denk niet dat niemand om je gaf, Vera — en hij heeft me gestoken met een mes. Daarna zijn ze op bedevaart gegaan, je moeder en hij. Hij heeft er een lichte beroerte gekregen, de schurk. Sindsdien lijkt hij elke dag wat sterker op een wrak. Kijk mensen, daar drijft Juul! He, Juul, kom je niet aan land, je dochter is zwanger, er is feest!!! (stille) Je moeder zie ik af en toe op de trein naar Oostende, dan praten we wat. Daar weet Juul niets van. Juul heeft genoeg aan zichzelf. Je moeder is een zilveren ziel, die gelooft in vreemde ontmoetingen, en in zwarte

dromen luid roept om hulp der goden, die plagen op ons afsturen om ons te testen. Arme dwaas. Hoe heeft ze zich ook kunnen verkopen aan die blaaskaak van een Juul? Geef die revolver nu. Als ik hem niet de een of de andere dag vermoord, is het om haar te sparen. Weet je, Vera, soms denk ik, dat jij haar dochter was, en niet de zijne... Jij hebt nooit echt goed met haar kunnen opschieten is het niet? Je hebt je vergist. Als er iemand is, die grondig doodgaat aan jouw wegzijn, dan is het die vrouw, die jij veel meer dan eens de pest toewenste, als je teveel whisky had gedronken. Neen, ik word niet sentimenteel. Ik wou je nog één ding vragen, Vera... (traag): heb je nog altijd angst voor het niets? Weet je nog, hoe je hysterisch begon te gillen, toen ik je vertelde over mijn moeder, hoe die zich had verhangen aan een te dunne koord, en op de grond plofte en werd weggevoerd naar een ziekenhuis, sirenes vol, en na zeven weken weer thuiskwam en zich de pols oversneed in bad, en weer werd weggevoerd, sirenes stil? Weet je nog, hoe je huiverde, en hoe je reageerde op de dood van je goeie vriend Jean, de wielrenner? Hoe je je hier hebt opgesloten met een fles whisky, en Juul op je paste, toen ik moest gaan werken? En hoe de lege flessen zich opstapelden? (Een lugubere kreet) De katten leven nog... (incoherenter nu) Vera? Vera? (Hij is rechtgestaan, loopt rond) Vera, ik had iets voor je, een fortuin, waaraan ik jaren heb gewerkt: een echtelijk dak, van diamant, dat glimlacht. Vera... ik hou van je!
 VERA!

(Op deze kreet eindigt het eerste deel)

TWEDE DEEL

(Fie zit onbeweeglijk in een schommelstoel. Ze droomt)
 (Juul en Gloster, flink aangeschoten, op)
 Fie Zo, zijde daar al?
 Juul Slaapt ge nog niet?
 Fie Slapen, slapen, dat ziet ge toch? En ge weet toch dat ik niet kan slapen als het zo laat wordt. Ge haat gezegd: eentje. Dat zal dan wel een heel groot geweest zijn.
 Juul Momentje. Wat er nu gebeurd is, dat zult ge niet geloven.
 Fie Dat ken ik. Er gebeurt tegenwoordig twee, drie keer per week iets dat ik niet kan geloven. En wie is dât nu weer?
 Juul Dât? Dat is GLOSTER, mijn vriend van den biljart. Gloster, dat is mijn vrouw Fie. Een goed mens, maar ze slaapt moeilijk.
 Gloster Mevrouw.
 Fie Mijnheer.
 Juul Gloster heet hij.
 Fie Ik ben niet doof. Gloster, wat ne naam! Heb ik mijnheer al eens niet gezien? Op dat terras? He, Juul!
 Juul Waar? O, ja... ja dat kan wel. Die zit overal. Ga zitten, Gloster... (stoot ergens tegen) Miljaar, hebt ge die meubelen nu weer verplaatst?
 Fie Ik moet toch iets doen om mijn zenuwen af te reageren? Ik zit hier maar eeuwig te wachten, en te wachten, op ons Vera, en den enige die altijd maar terugkomt zijt gij. Een stuk in de nacht. Met een stuk in uwe kraag.
 Juul Gij weet zeker niet wat wij hebben meegemaakt vanavond? Die ogen...
 Fie Welke ogen?
 Juul Zoals die naar ons keek.
 Fie Wie?
 Gloster Doodsangst.
 Juul Voilà, dat is het woord.
 Gloster Ogen die schenen te zeggen, voor mij is het hier bekeken. Zullen we elkaar nog ooit terugzien, in een of andere... andere wereld?
 Juul Ik mag er niet aan denken.
 Gloster Niet teveel denken, Juul. Dat jaagt teveel bloed naar het hoofd.
 Fie Als hij wat meer bloed naar zijne kop had